

VILNIAUS SIMONO DAUKANTO PROGIMNAZIJOS GABIŲ VAIKŲ UGDYMO ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO MODELIS

1. Bendrosios nuostatos

1.1. Rengiant Vilniaus Simono Daukanto progimnazijos (toliau – Progimnazijos) gabių vaikų ugdymo organizavimo ir vykdymo modelį (toliau – Modelis), vadovautasi Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu (Lietuvos Respublikos prezidento patvirtintas 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281 „Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymas“), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. ISAK-105 „Dėl gabių ir talentingų vaikų ugdymo programos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-2551 „Dėl gabių vaikų programų rėmimo kriterijų aprašo tvirtinimo“.

1.2. Modelis aprašo gabių mokinių atpažinimą, tėvų informavimą, gabių mokinių ugdymo organizavimą, skatinimą ir pripažinimą Progimnazijoje.

1.3. Modelyje vartojama gabių vaikų sąvoka, kaip ji yra apibrėžta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 13 d. įsakyme Nr. ISAK-2551 „Dėl gabių vaikų programų rėmimo kriterijų aprašo tvirtinimo“.

1.4. **Gabūs vaikai** – vaikai, galintys greitai ir veiksmingai įgyti žinių ir mokėjimų, juos pritaikyti kintančiose situacijose naujoms problemoms spręsti, sparčiai mokytis iš įgytos patirties ir atpažinti, kokiose situacijose tikslinga naudoti įgytas žinias ir mokėjimus.

1.5. **Dalyko modulis** – apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis.

1.6. **Pasirenkamasis modulis** – 17 arba 35 val. dalyko modulis, kurį pasirinkus jis tampa privalomas.

2. Gabių vaikų atpažinimas

2.1. Gabūs vaikai atpažįstami naudojant vieną ar kelis metodus:

- atliekant specializuotus testus ar naudojant kitus profesionalius vertinimo įrankius;
- atliekant klasės draugų apklausą, mokytojams, klasės auklėtojams stebint ir fiksuojant mokinio pasiekimus;
- naudojant dalykų standartizuotų testų ir / arba diagnostinių užduočių informaciją;

- analizuojant mokinio veiklą, jos rezultatus.

2.2. Gabių vaikų atpažinimo procesas vykdomas II pusmetį:

2.2.1. Mokytojai dalykininkai, klasės auklėtojai analizuoja mokinio veiklą, jos rezultatus, dalyko pasiekimus ir, įvertinę duomenis, rekomenduoja gabiems vaikams kitais mokslo metais dalyvauti Progimnazijos siūlomose gabiems mokiniams skirtose veiklose, pvz., rinktis dalyko modulį, lankyti neformalaus ugdymo užsiėmimus ar pan.

2.2.2. Esant galimybei ir gavus tėvų sutikimą, Progimnazijos psichologas siūlo įvertinti vaiko gabumus specializuotais testais ir / arba metodikomis.

3. Tėvų informavimas

3.1. Gabių vaikų tėvams pateikiama informacija, kokios programos gabiems vaikams kitais mokslo metais siūlomos Progimnazijoje.

3.2. Tėvų informavimas vykdomas mokyklos ir / arba klasės tėvų susirinkimų metu, elektroninės komunikacijos priemonėmis (el. paštu, el. dienynu, interneto svetainėje ir kt.)

3.3. Progimnazija turėdama specializuotų testų ir / arba metodikų, informuoja tėvus apie galimybę įvertinti jų vaikų gabumus.

4. Gabių vaikų ugdymo organizavimas

4.1. Gabūs vaikai ugdomi pagal Metodinių grupių pateiktas ir Progimnazijos direktoriaus patvirtintas 3–4 klasių matematikos, gamtos mokslų bei 5–6 ir 7–8 klasių lietuvių k., matematikos, anglų k., socialinių, gamtos mokslų gabių vaikų ugdymo programas.

4.2. Direktoriaus įsakymu kiekvienų mokslo metų rugsėjo mėn. tvirtinama, kokių gabių vaikų ugdymo programų įgyvendinimui ir kiek valandų skiriama.

4.3. Gabių mokinių ugdymui Progimnazija pagal galimybes siūlo pasirenkamuosius modulius, neformaliojo ugdymo veiklas.

4.4. Dalyvavimas gabių vaikų ugdymo programose mokiniams yra skatinamas, tačiau neprivalomas.

4.5. Gabūs vaikai mokytojų ir tėvų padedami pasirenka, ar nori dalyvauti gabių vaikų ugdymo veiklose ir pasirenka kokios srities (lietuvių k., matematikos, anglų k., socialinių, gamtos mokslų) veiklose dalyvauja. Mokinys gali pasirinkti ne daugiau kaip vieną dalyką.

4.6. Pasirinkus dalyvavimą tam tikroje gabių vaikų ugdymo veikloje, jis tampa privalomu pasirinktam pusmečiui. Po pusmečio pasirinkimą galima keisti.

4.7. Gabių mokinių pasiekimai vertinami atsižvelgiant į organizuojamą veiklą: moduliai vertinami „įskaityta“ / „neįskaityta“, neformaliajame ugdyme naudojami formuojamojo vertinimo

metodai. Mokiniai mokslo metų pabaigoje pristato savo metinį atsiskaitymą, pvz., savo metų veiklos analizę, atliktą tyrimą / projektą ar pan.

4.8. Planuodama metinę veiklą, kiekviena Metodinė grupė numato konkursus, varžybas, konferencijas ar kitus renginius, kurių metu galėtų būti ugdomi gabių vaikų gebėjimai.

4.9. Mokiniam rekomenduojama skirti jų gebėjimus atitinkančias užduotis klasėje ir namuose, savarankiškas užduotis, skirti kitas veiklas ir užduotis, skatinančias kryptingą jų gebėjimų ugdymą.

4.10. Mokiniam savo pasiekimus įrodančius darbus, savo veiklos įsivertinimus rekomenduojama kaupti mokinio darbų ir pasiekimų aplanke.

5. Gabių vaikų skatinimas, pripažinimas

5.1. Gabūs vaikai skatinami dalyvauti Progimnazijos, miesto ir respublikiniuose konkursuose, varžybose, konferencijose ar kituose renginiuose, kurių metu galėtų būti ugdomi gabių vaikų gebėjimai.

5.2. Už aukštus pasiekimus moksluose, konkursuose, varžybose ar kituose renginiuose skatinama direktoriaus padėkomis, pažymėjimais ar kitomis numatytomis priemonėmis.

6. Baigiamosios nuostatos

6.1. Esant poreikiui Progimnazija inicijuoja mokytojų kvalifikacijos kėlimą gabių vaikų atpažinimo ir ugdymo temomis.

6.2. Kiekvienais metais skiriama lėšų įsigyti mokomosios ir metodinės medžiagos, skirtos gabių vaikų ugdymui. Mokomoji ir metodinė medžiaga įsigyjama atsižvelgiant į Progimnazijos direktoriaus patvirtintas 3–4, 5–6 ir 7–8 klasių lietuvių k., matematikos, anglų k., socialinių, gamtos mokslų gabių vaikų ugdymo programas ir pateiktas metodinių grupių paraiškas.
